

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM FAKÜLTESİ

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

2023-2024 GÜZ YARIYILI

EĞİTİMDE ZEKA OYUNLARI DERSİ

HAZIRLAYANLAR:

20220081044 SEVAL EZER

20220081027 EMİNE ÇALIŞ

21220081081 SALİHA SALTALI

20220081039 ELİF YAM

21220081085 ASLI ORÇUN

Dr. Öğr. NİLÜFER ZEYBEK

Oyun Türü: Zeka Soruları

Oyun: Sözcük Gruplama

İşlenen Oyun Düzeyi: D1-D2-D3

Etkinliğin Temel Öğeleri: Sözcükleri gruplama.

Hedeflenen Okul Öncesi Öğretim Programı Kazanımları ve Göstergeleri;

Bilişsel gelişimle ilgili kazanım ve göstergeler:

K.3. Algıladıklarını hatırlar. (Göstergeleri: Nesne/durum olayı bir süre sonra yeniden söyler. Eksilen veya eklenen nesneyi söyler. Hatırladıklarını yeni durumlarda kullanır.)

K.7. Nesne veya varlıkları özelliklerine göre gruplar. (Göstergeleri: Nesne/varlıkları rengine, şekline, büyüklüğüne, uzunluğuna, dokusuna, sesine, yapıldığı malzemeye, tadına, kokusuna, miktarına ve kullanım amaçlarına göre gruplar.)

K.8. Nesne veya varlıkların özelliklerini karşılaştırır. (Göstergeleri: Nesne/varlıkların rengini, şeklini, büyüklüğünü, uzunluğunu, dokusunu, sesini, kokusunu, yapıldığı malzemeyi, tadını, miktarını ve kullanım amaçlarını ayırt eder, karşılaştırır.)

Dil gelişimi ile ilgili kazanım ve göstergeleri:

K.6. Sözcük dağarcığı geliştirir. (Göstergeleri: Dinlediklerinde yeni olan sözcükleri fark eder ve sözcüklerin anlamlarını sorar. Sözcükleri hatırlar ve sözcüklerin anlamını söyler. Yeni öğrendiği sözcükleri anlamlarına uygun olarak kullanır. Zıt anlamlı, eş anlamlı ve eş sesli sözcükleri kullanır.)

K.7. Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını kavrar. (Göstergeleri: Sözel yönergeleri yerine getirir. Dinlediklerini/izlediklerini açıklar. Dinledikleri/izledikleri hakkında yorum yapar.)

K.8. Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder. (Göstergeleri: Dinledikleri/izledikleri ile ilgili sorular sorar. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili sorulara cevap verir. Dinlediklerini/izlediklerini başkalarına anlatır. Dinlediklerini/izlediklerini resim, müzik, drama, şiir, öykü gibi çeşitli yollarla sergiler.)

Gereken malzemeler: Kağıt, kalem.

Ön Bilgi:

Oyunun Tarihçesi: Sözcük Gruplaması Tarihçesi

• Sözcük gruplaması ile ilgili düşünce ve çalışmalar antik dönemlere kadar uzanır. Antik

Yunan filozofları, kavramları sınıflandırmaya ve gruplamaya yönelik düşünceler geliştirmişlerdir.

• Bilişsel psikoloji ve yapay zeka alanlarının gelişmesiyle birlikte sözcük gruplaması, zeka sorularının bir parçası haline gelmiştir. Bu alanda çalışan araştırmacılar, dilin işleyişini ve kelime anlamlarını gruplama temelinde incelediler.

Oyunun Tanıtımı: Sözcük gruplama oyununun amacı, belirli sayılardaki sözcüklerden oluşan bir listeyi ortak özellikleri dikkate alınarak 3 gruba ayırmaktır. Bu ortak özellikleri de belirlemek oyunun amaçları arasındadır.

Oyunun Kuralları:

Sözcük gruplama oyunu zeka sorularına ait bir oyundur. Oyunu oynamak için oyunculara sözel olarak aralarında bağlantı olan sözcükler söylenir. Oyunculardan sözcükler arasındaki bağlantıyı çözerek gruplamayı sözel olarak yapmaları istenir. Oyunun asıl kuralı sözcükler arasındaki bağlantıyı bulmaktır.

Oyunu herkes oynayabilir. Verilen sözcüklerin ortak özellikleri bulunur ve ortak özelliği bulunan sözcükler aynı grup içerisinde yer alır. Sözcüklerde başka gruplamalar deneyebilirler. Ancak kalan sözcükleri gruplandırmak zor olabilir.

Öğretmen ,çocukların düşünmesi ve sözcükler arasındaki bağlantıyı bulup söylemeleri için onlara zaman tanımalıdır ve onların deneme yanılma yönetimi ile gruplamayı yapmalarında onları cesaretlendirmelidir.

ÖRNEK OYUN:

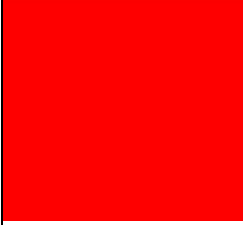
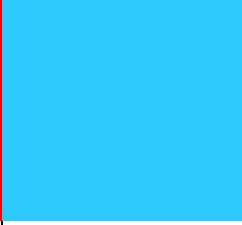
1. 6 sözcükten oluşan ikişer sözcüklü 3 grup oluşturulur.
2. Her gruptaki sözcüklerin kendi aralarındaki ortak özellikleri bulunur ve gruplandırma yapılır.

- ❖ Çilek
- ❖ Araba
- ❖ Köpek
- ❖ Armut
- ❖ Tavşan
- ❖ Uçak

1.GRUP :MEYVELER		
2. GRUP: TAŞITLAR		
3.GRUP: HAYVANLAR		

D1 Düzeyi (Kolay Seviye)

- 6 sözcükten 3 adet ikişer sözcüklü grup oluşturunuz.
 - Her gruptaki sözcüklerin kendi aralarında ortak özelliği vardır.
- Bir
 - Yaz
 - Kırmızı
 - Kış
 - Mavi
 - İki

1.GRUP: MEVSİMLER		
2.GRUP: SAYILAR	1	2
3.GRUP: RENKLER		

D2 Düzey (Orta Seviye)

1. 9 sözcükten 3 adet üçer sözcüklü grup oluşturunuz.
2. Her sözcük grubunun kendi aralarında ortak özelliği vardır. Ortak özelliklere göre sözcükleri gruplayınız.

- Koyun
- Yunus
- Kuş
- Balık
- Kartal
- Tavuk
- İnek
- Ahtapot
- Kanarya

1.GRUP: UÇAN HAYVANLAR			
2.GRUP: YÜZEN HAYVANLAR			
3.GRUP: KARADA YAŞAYAN HAYVANLAR			

D3 DÜZEYİ (ZOR SEVİYE)

- 12 sözcükten 3 adet dörder sözcüklü grup oluşturunuz.
- Grubu oluştururken sözcükler arasındaki bağlantıyı dikkate alınız.

- Hav hav
- Adım adım
- Sivrisinek
- Yavaş yavaş
- Cık cık
- Beşparmak
- Sarıkuyruk
- Miyav miyav
- Ağır ağır
- Karış karış
- Vız vız
- Yeşilbaş

1.GRUP: HAYVAN SESLERİ				
3.GRUP: AYNI SÖZCÜĞÜN TEKRARI İLE OLUŞAN İKİLEMELER	ADIM ADIM	KARIŞ KARIŞ	AĞIR AĞIR	YAVAŞ YAVAŞ
3.GRUP:İKİ KELİMENİN BİRLEŞİMİ İLE OLUŞAN HAYVAN İSİMLERİ				

ÇOK ZOR SEVİYE

- ✓ 15 sözcükten oluşan 3 adet beşer sözcüklü grup oluşturunuz.
- ✓ Grupları oluştururken sözcükler arasındaki bağlantıyı dikkate alınız.

- Davul
- Gitar
- Üçgen
- Ney
- Ksilofon
- Bağlama
- Mızıka
- Melodika
- Bateri
- Tambur
- Zil
- Cümbüş
- Klarnet
- Mandolin
- Flüt

1.GRUP: ÜFLEMELİ MÜZİK ALETLERİ					
2.GRUP: TELLİ MÜZİK ALETLERİ					
3.GRUP: VURMALI MÜZİK ALETLERİ					

Oyunun Uygulanması Sonrası;

- Aksayan Yönler:

İnternet bağlantısının kesilmesi sonucu bir arkadaşımız sunuma katılamadı. Onun yerine Seval arkadaşımız sunuma devam etti.

- İyi Giden Yönler

Sunuma diğer bölümden arkadaşlarımız ve Nilüfer Hocamız da katıldı. Etkileşimli olması için katkı sağladılar.

Oyun, örnek oyun sayesinde iyice anlaşıldı. Bunun sonucunda diğer düzeyleri rahatlıkla yapabildiler.

- Düzeltme – Geliştirme Önerileri

Oyunun D2 düzeyindeki bölümünde hayvanların isimleri söyledikten sonra akılda kalıcılığı artırmak için hayvanların nasıl ses çıkardığı çocuklara sorulabilir.

Ya da hayvanların yaşam alanları, nerede yaşadıkları gibi sorularla çocuğun o hayvanlar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmaları sağlanabilir.

Oyunun çok zor seviyesinde ise müzik aletlerinin tamamını bilmediği için müzik aletlerinin sesleri dinletilebilir. Çocuk bu şekilde çıkarımda bulunarak gruplandırma yapabilir.

- Öğretim programındaki kazanım ve becerilere olası katkıları ve uygulamadaki işlerliği:

İlk kazanımımız; çocuk algıladıklarını hatırlar. Söylenen sözcüklerin ne olduğunun uygulama esnasında hatırlamaya çalıştı.

İkinci kazanımımız nesne veya varlıkları özelliklerine göre gruplar. Çocuk söylenen sözcükleri ortak özelliklerine göre grupladı.

Nesne veya varlıkların özelliklerini karşılaştırır. Çocuk söylenen sözcüklerin hangi gruba dahil olması gerektiğini veya diğer gruptaki nesnelerle ortak özelliği olup olmadığını karşılaştırarak karar verdi.

Sözcük dağarcığını geliştirir. Söylenen sözcükleri çocuk öğrenerek, özellikleri hakkında yorum yaparak, sözel becerilerini kullanarak Sözcük dağarcığını geliştirdi.

Dinlediklerinin/izlediklerinin anlamını kavrar. Çocuğa söylenen sözcükleri çocuk hattında tutarak bu sözcüklerin ne olduğunu, ne işe yaşadıklarını, nasıl ses çıkardıklarını ve anlamlarını öğrenir.

Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder. Çocuk gruplandırmayı sözel olarak yapar ve bunu nasıl yaptığını anlatır. Veya çocuk gruplandırmayı resim çizerek de yapabilir. Örneğin çilek ve Armut resmini çizer. Daha sonra sözel olarak çizdiği resmi göstererek neden aynı gruba koyduğunu söyleyebilir.

Örneğin çok zor kısımda müzik aletlerinin tam olarak nasıl ses çıkardığını bilmeyebilir. Öğretmen sesi dinlettikten sonra bunu kavrar ve nasıl bir gruplandırma yapacağına karar verir.

Kaynakça

Komisyon, (2016), Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu 5,6,7,8. Sınıflar Öğretmenler İçin Öğretim Materyali, MEB